

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกิลกับประสิทธิภาพ
การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
THE RELATIONSHIP BETWEEN LEADERSHIP SOFT SKILLS AND
DECISION-MAKING EFFICIENCY OF SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER THE BANGKOK PRIMARY EDUCATION SERVICE
AREA OFFICE

¹จุฑามาศ เผื่อแผ่, ²สุชาดา นันทไชย และ ³สุดารัตน์ สารสว่าง

¹Chuthamas Phuephae, ²Suchada Nanthachai, and ³Sudarat Sarnswang

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ประเทศไทย
Kasetsart University, Thailand

¹Chuthamas.ph@ku.th

Received :March 10, 2022; Revised :March 25, 2022; Accepted :April 24,2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกิลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 2) ระดับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกิลกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลคือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 225 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับสร้างโดยผู้วิจัย มีค่าความเชื่อมั่น .982

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.956$, $p < .01$)

คำสำคัญ: ทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีล, ประสิทธิภาพการตัดสินใจ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to study 1) the level of leadership soft skills of school administrators under the Bangkok Primary Education Service Area Office. 2) the level of decision-making efficiency of school administrators under the Bangkok Primary Education Service Area Office. 3) the relationship between leadership soft skills and decision-making efficiency of school administrators under the Bangkok Primary Education Service Area Office. The sample used in this study including 225 teachers who were the head of 8 learning subject groups in schools under the Bangkok Primary Education Service Area Office in 2021. This tool was a 5 rating scales-questionnaire constructed by the researcher with .982 reliability. The statistical used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and Pearson' Product Moment Correlation Coefficient. The results were found that 1) the leadership soft skills of school administrators in overall and each aspect were at a high level. 2) the decision-making efficiency of school administrators in overall and each aspect were at a high level. 3) There was a positive relationship at a very high level between leadership soft skills and decision-making efficiency of school administrators at the .01 significant level, 01 ($r=.956$, $p < .01$)

Keywords: Leadership Soft Skills, Decision-making Efficiency, Administrators

บทนำ

ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นแรงกดดันจากภายนอก และจากสภาวะการณ์และการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เป็นแรงกดดันจากภายใน ซึ่งทั้งสองส่วนนี้ล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาที่เป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับกับความท้าทายดังกล่าว นอกจากนี้ระบบการศึกษาของประเทศไทยเองก็ประสบปัญหาหลายประการที่เกิดจากระบบ คุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา กฎ ระเบียบ และการบริหารจัดการที่ไม่เหมาะสมรวมทั้งการดำเนินการจัดการศึกษาที่ไม่สนองตอบเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579, 2560) ดังนั้นการจัดการศึกษาของประเทศ จึงต้องคำนึงถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นที่จะส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทุกช่วงวัย ซึ่งจะต้องเผชิญความท้าทายกับวิถีชีวิตใหม่ จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้และรูปแบบการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมาย ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษานั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ มีการรอบรู้ โดยผู้นาองค์การที่ดีจะต้องมีความรอบรู้ในเรื่องต่างๆ ที่ตนเองต้องบริหารจัดการ เพื่อให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สนุก สิงมาตย์, พิกุล มีมานะ และดุชฎีวิวัฒน์ แก้วอินทร์, 2560) ซึ่งนั่นก็คือการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำด้านฮาร์ดสกีล (Hard Skills) ที่เป็นทักษะด้านความรู้ที่ใช้ในการทำงาน ความสามารถในการใช้เทคนิคต่างๆ ที่สามารถสอนกันได้และสามารถวัดผลความรู้หรือความสามารถนั้นได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) ในขณะเดียวกันผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษานั้นต้องมีอุดมการณ์ ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เท้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของสถานการณ์ กล้าตัดสินใจ และยอมรับผิดหากบริหารงานผิดพลาด มีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ มองให้ไกลและเดินไปให้ถึง (สนุก สิงมาตย์, พิกุล มีมานะ และดุชฎีวิวัฒน์ แก้วอินทร์, 2560) ซึ่งคุณลักษณะและทักษะที่กล่าวมาข้างต้นนั้นก็คือทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟท์สกีล (Soft Skills) นั่นเอง โดยทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟท์สกีลนั้น จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำด้านฮาร์ดสกีลหรือทักษะเฉพาะอย่างต่อเนื่องอีกด้วย (วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนาผล, 2562)

ในขณะเดียวกันด้วยสภาวะการณ์โลกปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สภาพแวดล้อม มีความซับซ้อนเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้นำไม่สามารถทราบแน่ชัดได้ว่าจะเกิด

อะไรขึ้นบ้างในอนาคต ดังนั้นผู้นำต้องใช้ความพยายามเพิ่มมากขึ้นในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การกำหนดทางเลือกและประเมินทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับองค์กร เพื่อให้สามารถแข่งขันและอยู่รอดในช่วงเวลาที่สภาพแวดล้อมมีระดับความไม่แน่นอนและ ซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งต้องอาศัยทักษะการตัดสินใจที่ยอดเยี่ยมของผู้นำ (ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2561) ดังนั้นผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพในการตัดสินใจ เพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด (พัชรินทร์ วิเศษประสิทธิ์, 2552) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีล ประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปปรับประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาทักษะภาวะผู้นำและการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะส่งผลต่อการพัฒนา ผู้เรียน ครู บุคลากร และองค์กรทางการศึกษาในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลกับประสิทธิภาพ การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลกับ ประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 37 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มมาจากกลุ่มประชากร กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) จากประชากร 37 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 32 โรงเรียน จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยสุ่มโรงเรียนในแต่ละขนาด

มาร้อยละ 86.49 จากโรงเรียนทั้งหมด และเลือกผู้ให้ข้อมูลโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระในแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 256 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลประกอบด้วย 5 ทักษะ ได้แก่ 1) ความคิดสร้างสรรค์ 2) ทักษะการพูดและการโน้มน้าวใจ 3) การทำงานเป็นทีม 4) การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมตลอดเวลา 5) การจัดการเวลา ตามกรอบแนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) และประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา โดยได้จากการศึกษาลักษณะการตัดสินใจที่ดีซึ่งได้แก่ คุณภาพของการตัดสินใจ การตัดสินใจได้ทันเวลา การยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง และความเหมาะสมด้านจริยธรรม (สร้อยตระกูล (ตวยานนท์) อรรถมานะ, 2550)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่ หาค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลและประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient: r)

ผลการวิจัย

จากขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้แก่ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งสิ้น 256 คน ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบถามคืนมาและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 225 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.89 จากการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สเกล และประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สเกลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สเกลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้าน

ที่	ทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สเกลของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
1	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.29	.67	มาก
2	ด้านทักษะการพูดและการโน้มน้าวใจ	4.28	.69	มาก
3	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.30	.75	มาก
4	ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมตลอดเวลา	4.31	.69	มาก
5	ด้านการจัดการเวลา	4.30	.68	มาก
	ภาพรวม	4.29	.65	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สเกลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .65) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สเกลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .69) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเวลา ($\bar{X} = 4.30$,

S.D. = .68) และด้านที่อยู่ในระดับมากแต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะการพูดและการโน้มน้าวใจ ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = .69)

2. ประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

ที่	ประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
1	ด้านคุณภาพของการตัดสินใจ	4.29	.69	มาก
2	ด้านการตัดสินใจได้ทันเวลา	4.32	.67	มาก
3	ด้านการยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.29	.74	มาก
4	ด้านความเหมาะสมด้านจริยธรรม	4.30	.80	มาก
	ภาพรวม	4.30	.69	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = .69) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการตัดสินใจได้ทันเวลา ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .67) รองลงมา คือ ด้านความเหมาะสมด้านจริยธรรม ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = .80) และด้านที่อยู่ในระดับมากแต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านคุณภาพของการตัดสินใจ ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .69)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product correlation coefficient) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

ทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีล	ประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา				
	คุณภาพของการตัดสินใจ	การตัดสินใจได้ทันเวลา	การยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง	ความเหมาะสมด้านจริยธรรม	Y_{tot}
ด้านความคิดสร้างสรรค์	.848**	.842**	.828**	.862**	.893**
ด้านทักษะการพูดและการโน้มน้าวใจ	.861**	.871**	.849**	.862**	.908**
ด้านการทำงานเป็นทีม	.829**	.810**	.842**	.845**	.876**
ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมตลอดเวลา	.863**	.859**	.825**	.850**	.897**
ด้านการจัดการเวลา	.871**	.878**	.796**	.850**	.899**
X_{tot}	.913**	.912**	.883**	.912**	.956**

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูงมากทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.956$, $p < .01$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม อาจเนื่องมาจากปัจจุบันสถานศึกษาต้องเผชิญกับความท้าทายและสภาวะการณ์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆมากมาย ทั้งโครงสร้างประชากร สิ่งแวดล้อม

เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในงานและหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนความรู้ ความคิด หรือสร้างกระบวนการการบริหารให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับ พชรนันท์ กลั่นแก้ว (2552) ที่กล่าวถึงบทบาทของผู้นำและผู้ตามต่อการเปลี่ยนแปลง ว่าผู้ที่ถูกคาดหวังในสถานการณ์แห่งการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ได้แก่ ผู้นำ ทั้งนี้เพราะบทบาทของผู้นำมีความสำคัญอย่างมากต่อการใช้เหตุผลให้อยู่เหนือการต่อต้าน และอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ และบางครั้งต้องใช้อำนาจโดยตำแหน่งอย่างฉลาด เพื่อสนองผลประโยชน์ที่ดีที่สุดให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กรทุกคนในขณะที่อยู่ในภาวะกดดัน ทั้งจากบุคคลภายในและภายนอกองค์กร และจากบุคคลเบื้องบนและเบื้องล่าง ผู้นำต้องสามารถทำหน้าที่ปกป้องการเปลี่ยนแปลงและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงได้ในเวลาเดียวกัน โดยแสดงให้เห็นว่า ตัวผู้นำเองก็กำลังเรียนรู้สิ่งที่กำลังเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกันกับทุกคน จะทำให้ได้พลังร่วมในการปฏิบัติมากกว่าการต่อต้าน หลังจากนั้นผู้นำการเปลี่ยนแปลงก็จะสามารถกำหนดทิศทาง และริเริ่มวิธีการใหม่ ๆ ในการเปลี่ยนแปลงได้โดยง่าย เพื่อให้องค์กรสามารถอยู่รอดได้ในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังที่สมคิด บางโม (2562) กล่าวว่า ผู้บริหารที่ชาญฉลาดจะต้องตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และต้องเปลี่ยนแปลงองค์การของตนเองให้ทันต่อการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม เพื่อความเจริญก้าวหน้าขององค์กร

ด้านการจัดการเวลา เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ซึ่งสะท้อนถึงการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานอย่างชัดเจน สามารถจัดสรรการใช้เวลาให้การดำเนินงานสำเร็จได้ตามเป้าหมาย โดยมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของงาน มีการกำหนดระยะเวลาไว้ล่วงหน้าว่างานควรเสร็จเมื่อใด และสามารถลดกิจกรรมหรืองานบางอย่างที่ทำให้เสียเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจเนื่องมาจากด้วยขอบข่าย และภาระงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่จำเป็นจะต้องทราบงานทั้งหมดที่ตนบริหาร คลอบคลุมถึงการปฏิบัติงานทั้งหมดของสถานศึกษา จึงต้องเข้าใจกิจกรรมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเวลาที่ดี สอดคล้องกับ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561) ที่กล่าวถึงทักษะการจัดการที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร เกี่ยวกับทักษะด้านการบริหารเวลาไว้ว่า เนื่องจากผู้บริหารมีภารกิจที่สำคัญหลากหลายในแต่ละวัน ถ้าผู้บริหารไม่สามารถจัดการเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพอาจทำให้ผู้บริหารเกิดความเครียดและไม่สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างที่ต้องการได้ ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารจึงต้องกำหนดเรื่องของความสำคัญและความเร่งด่วนในการทำงานแต่ละเรื่องเพื่อที่จะทราบว่าเรื่องใดควรทำก่อนและเรื่องใดควรทำทีหลัง

ด้านทักษะการพูดและการโน้มน้าวใจ เป็นทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลข่าวสารที่รับฟังมาให้แก่ครูและบุคลากร สามารถเจรจาต่อรอง ประนีประนอมเพื่อหาทางออกได้อย่างเหมาะสม มีการจัดการกับข้อร้องเรียนที่เกิดจากการ

ปฏิบัติงาน มีการสร้างแรงจูงใจและสามารถโน้มน้าวครูและบุคลากรได้ด้วยการใช้หลักการ และเหตุผลที่น่าเชื่อถือ แต่จากผลการวิจัยพบว่า ด้านดังกล่าวเป็นด้านที่อยู่ในระดับมากแต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องมาจากในบางครั้งอาจมีอุปสรรคในด้านปัจจัยภายในองค์กรที่มีโครงสร้างหลายระดับ และผู้รับสารแต่ละคนมีลักษณะที่แตกต่างกัน ทำให้การสื่อสาร และการรับสารมีความผิดพลาด ซึ่งสอดคล้องกับสมคิด บางโม (2563) ที่กล่าวถึงอุปสรรคในการติดต่อสื่อสารว่า อาจเกิดจากผู้รับสารได้รับสารบิดเบือน เพราะถูกส่งมาหลายทอด หรืออาจเกิดจากผู้รับอาจจะไม่มีความบิดเบือนเอง เพราะขาดทักษะในการแปลความ หรือมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง หรืออาจจะเกิดจากช่องทางหรือสื่อในการติดต่อไม่ดี

2. ประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมประสิทธิภาพการตัดสินใจของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ใน ระดับมาก กล่าวคือผู้บริหารสถานศึกษามีการตัดสินใจโดยคำนึงถึงคุณภาพของการตัดสินใจ การทันต่อเวลา การเป็นที่ยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีความเหมาะสมทางจริยธรรม ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ในด้านการตัดสินใจในแต่ละเรื่อง เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561) ที่กล่าวถึงการตัดสินใจของผู้บริหารว่า การตัดสินใจเป็นส่วนหนึ่งของผู้นำองค์กร เนื่องจากเป็นหน้าที่สำคัญของการแสดงบทบาท ความเป็นผู้นำ และสมคิด บางโม (2562) กล่าวว่า นักบริหารทุกคนทุกระดับจะต้องเผชิญกับ การตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยไปจนถึงเรื่องใหญ่ที่สำคัญๆ เช่น จะต้อง ตัดสินใจเรื่องการลาหยุดของพนักงาน ตัดสินใจเพิ่มเงินค่าจ้างให้พนักงาน ตัดสินใจลดราคา สินค้า และตัดสินใจดำเนินการพัฒนาองค์กร เป็นต้น

ทั้งนี้ด้านที่อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการตัดสินใจได้ทันเวลา กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหา และระบุทางเลือกได้อย่างรวดเร็วทันต่อ สถานการณ์ที่ต้องทำการตัดสินใจ เมื่อมีเหตุการณ์เร่งด่วนผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้ ทันท่วงที สามารถคิดค้นวิธีการในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างทันเวลา มีการจัด เรียงลำดับความสำคัญในการประเมินผลปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อตัดสินใจว่าจะควรทำก่อน หรือหลัง และสามารถทำการตัดสินใจได้ตามแผนที่วางไว้และภายในระยะเวลาที่กำหนด อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการเผชิญกับสภาวะการณ์ที่มีการ เปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและไม่คาดคิดอยู่ตลอดเวลา ซึ่งผู้นำจะต้องมีตัดสินใจอย่างกล้าหาญ และทันท่วงที ตลอดจนมีแผนฉุกเฉินเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ที่สำคัญการมี เป้าหมายที่ชัดเจนเป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้นำองค์กรสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วขึ้น แม้ว่าจะขาดข้อมูลที่ครบถ้วนก็ตาม ทั้งนี้อาจใช้ข้อมูลที่ใกล้เคียงมาทดแทนไปก่อน และเมื่อ กลับสู่สถานการณ์ปกติ ควรมีการทบทวนและพัฒนาคุณภาพข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในวิกฤตที่ อาจเกิดขึ้นอีกครั้งในอนาคต (สุภศักดิ์ กฤษณามระ และ กานต์ชนก บุญสุภาพร, 2563)

ความเหมาะสมด้านจริยธรรม เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อครูและบุคลากรด้วยความเป็นธรรม เสมอภาค มีการตัดสินใจโดยใช้หลักการ เหตุผล จริยธรรม คำนึงถึงกฎ ระเบียบ สังคม วัฒนธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาต่างทราบดีว่าการดำเนินงานที่ไร้ซึ่งจริยธรรมส่งผลกระทบต่อ การโดนดำเนินคดีทางกฎหมายหรือบทลงโทษที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและความไว้วางใจจากสาธารณะ ทำให้องค์กรจำนวนมากในปัจจุบันมุ่งความสำคัญต่อเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรมเป็นสำคัญ (ชัยเสกฐ์ พรหมศรี, 2561)

ด้านคุณภาพของการตัดสินใจ กล่าวคือ ผู้บริหารมีการวางแผนก่อนทำการตัดสินใจ โดยมีการวิเคราะห์ถึงผลดีผลเสีย มีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้มากที่สุด สามารถนำข้อมูลเดิมที่เคยเกิดขึ้นในอดีตมาประกอบการตัดสินใจ จากนั้นสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกได้อย่างเหมาะสมและบรรลุเป้าหมาย แต่จากผลการวิจัยพบว่า ด้านดังกล่าวเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ไม่มากนัก ทั้งนี้อาจเกิดความตื่นตระหนกและตกใจจนทำให้การตัดสินใจขึ้นอยู่กับอารมณ์มากกว่าเหตุผล เนื่องจากได้รับแรงกดดันจากสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่ต้องอาศัยการตัดสินใจอย่างฉับพลัน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาอาจมองปัญหาที่เกิดขึ้นไม่รอบคอบเพียงพอ และใช้ดุลยพินิจไม่ตีพ้อซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาดได้ (ชัยเสกฐ์ พรหมศรี, 2561)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 อาจเนื่องมาจากการมีทักษะความสามารถทางด้านอารมณ์และสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิดริเริ่ม เพื่อสร้างสิ่งใหม่ๆ มีการสื่อสารถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกไปยังผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำงานร่วมกันกับบุคลากรในองค์กร มีปรับเปลี่ยนความคิด พฤติกรรม ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และยังมีการวางแผนและการจัดสรรการใช้เวลาในการทำงาน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และสร้างให้เกิดประสิทธิภาพในการตัดสินใจขึ้น ส่งผลให้ทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สกีลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Okwe (2020) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของความฉลาดทางอารมณ์ในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครมีทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สเกลและประสิทธิภาพการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก และในขณะเดียวกันทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สเกลมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมากกับประสิทธิภาพการตัดสินใจ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครสามารถพัฒนาทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สเกลและประสิทธิภาพการตัดสินใจซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมกระบวนการการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารไปพร้อมๆกันได้

เอกสารอ้างอิง

- ชัยเสถียร พรหมศรี. (2561). *ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์กร แนวคิด ทฤษฎี และกรณีศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล. (2562). *Soft Skills to Master*. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรนันท์ กลั่นแก้ว. (2552). *วิธีปรับตัวขององค์กรยอมรับการเปลี่ยนแปลง*. Quality 15 (138):40-44.
- สนุก สิงมาตย์, พิภูม มีมานะ และ ดุษฎีวัฒน์ แก้วอินทร์. (2560). คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรในศตวรรษที่ 21, น.487-493. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 2*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. (2550). *พฤติกรรมองค์กร ทฤษฎีและการประยุกต์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *ทักษะเด็ด 2020 วัคซีนทักษะ ปะทะ DIGITALDISRUPTION*. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม, 2564, จาก <http://www.onec.go.th/>
- สุกศักดิ์ กลุณณมระ และ กานต์ชนก บุญสุภาพร. (2563). *ผู้นำองค์กรควรรับมือกับวิกฤตโควิด-19 อย่างไร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม, 2564, จาก <http://www2.deloitte.com>
- Krejcie, R.V. and. D.W.Morgan. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Education and Psychological Measurement, 30: 608-609.
- Okwe, E. I. (2020). *The Role of Emotional Intelligence in Effective Decision Making: An Idea for Organisational Leadership*. London: University Greenwich.